

דף ס"ה ב' במשנה. אלו דברים נפסח דוחין את השבת שחיטתו זריקת דמו כו'. ופי' הכוסי זריקת דמו תנא חגב שחיטתו. ונראה דאשמעינן דיש זריקת הדם איסור שבות. ונפ"מ דאם נשחט בשבת באיסור איזו קרבן, איסור לזרוק הדם, כדאי' בצילא דף כ"א. וטעם האיסור משום דאכשורי קרבן הוא, או משום דדם קדשים הוא מוקלה:

לחם משנה הל' קר"פ פ"א הי"ח

שהרי אפשר לעשותן לאחר השבת וכו'. ופי"מ והא הקטר חלבים נמי אפשר לעשותן אחר השבת שאמרו שם כפי' אלו דברים (דף ס"ח:) תנא אמר ר"ש בוא וראה כמה חביבה מלוה בשעתה שהרי איברים ופדרים כל הלילה ואין ממתינים להם עד שחשך וא"כ מאי שנא הני. וי"ל דהקטר חלבים מ"מ מלוותן היו ביום זה היא מלוה מן המזבח דהא ביום טוב שחטו

דוחין את השבת שהרי אפשר לעשותן קודם השבת. ואם יכול להתוך יבלתו בידו בשבת חותך. ואם היתה יבשה חותכה אפילו בכלי שאין שבות במקדש כלל. וכן צלייתו והדחת קרביו אינן דוחין את השבת שהרי אפשר

אינם דוחים. משנה כפי' אלו דברים שם: גוי"ט על שהיה המוספתא ליהיה ולא שבת קט"ז קל"ג: ומנחות ס"ג: * (בגמרא שמנקין):

א גס זה שם: ב גס זה שם: ג סמ"ג שם:

שחל להיות כחול היו דוקא ביום ולא בלילה ואם כן כשהל' להיות נשחט אע"פ שאפשר להיות בלילה מ"מ מלוותן מן המזבח היו ביום מה שאין כן בהני: שחטו

צל"ח – לבעל נודע ביהודה

ולכן נלע"ד הכוונה הלכה זו נתעלמה מבני בתירה פעם אחת שחל י"ד להיות בשבת, זה עצמו שהניחו לחול י"ד בשבת היה העלמת הלכה מהם. וכוונתינו בזה ע"פ מה דאמרו בסנהדרין דף י"ב [ע"א] ת"ר אין מעברין השנה מפני הטומאה ר"ש אומר מעברין, ומבואר שם [ע"ב] דפלוגתייהו היא אם טומאה דחוויה בציבור או הותרה, דלמ"ד דחוויה מעברין. ולפי זה אני אומר ק"ו אם מפני הטומאה למ"ד דחוויה מעברין אף שיכולים לעשות בטומאה מ"מ כיון דדחוויה היא מעברין, ק"ו אם היה הדין דפסח לא דחי טומאה כלל שמעברין השנה שלא יודחה הפסח לגמרי. ולפי זה בני בתירה לפי שיטתן אז שלא ידעו אם פסח דוחה שבת, ואם אין פסח דוחה שבת ודאי שמעברין השנה שלא יחול בשבת, וא"כ דבר זה עצמו שהניחו לחול ר"ח ניסן באחד בשבת ולא עברו השנה היה העלמת הלכה מהם. וזהו כוונת המאמר ת"ר "הלכה זו" נתעלמה מבני בתירה פעם אחת חל י"ד בשבת, ושפיר קאמר הלכה זו, ומורה באצבע איזה הלכה ואומר שההלכה שנתעלמה היא שחל י"ד בשבת, ונתעלם מהם שמעברין השנה שלא יודחה הפסח, ואפילו נימא שלא היה אפשר לעבר השנה אולי היה שנת בצורת וכיוצא בו שאין מעברין השנה, מ"מ אכתי היה להם לעבר או לחסר החודש אדר, ולענין טומאה שהוא משך שבעה ימים צריך לעבר השנה, אבל לענין שלא יחול בשבת די בעיבור או חיסור חודש, ונתעלם מהם ולא חששו לדחות הזמן שלא יחול ערב פסח בשבת.

[מהרש"א]. ואף על פי שאין לך שני שמיטות שלא יחול בו ערב פסח בשבת, אף על פי כן לא ידעו את ההלכה מפני שמן השמים רצו לתת מקום להלל לעלות לגדולה וכמו שיבואר בהמשך [ירושלמי]. וכשם שמצינו שפנחס עלה לגדולה על שזכר את ההלכה של 'קנאין פוגעין בו' שנתעלמה ממשה [עיון יעקב]. או י"ל, דלעולם ידעו את ההלכה, אלא שהטעם ואיך אפשר להוכיח אותו מן הפסוק - זאת נעלם מהם [ירושלמי; מאיר]. ועוד י"ל, דאז היו מקדשים על פי הראייה והשתדלו שלא יחול ערב פסח בשבת, ולא חל אלא לעתים רחוקות מאוד, לכן לא ידעו את ההלכה [ב] יהודע]. והיכן מצינו שהלכה זו נתעלמה מהם? שפעם אחת חל ארבעה עשר

מאירי

(סו ע"א) כל שנתמנה מנהיג על הצבור ראוי לו שיהי' משתדל בכל כח להנהיג כראוי להנהגה המסורה לו, ואם נתמנה נשיא להנהיג את דורו בדברי תורה ומלי דשמיא ראוי לו שיהיה שלם ובקי בכל עניני הוראה, וידע להשיב לכל מי שבא לקנתרו, ואם מכיר בעצמו שאינו ראוי לכך שבח הוא לו שלא יתבייש להניח את כתרו למסרו למי שראוי לו דרך הערה אמרו כאן ובתלמוד המערב י, על זקני בתירא שהיו נשיאים וידועים במנהיגים

הושיבוהו בראש ומנוהו נשיא, ובתלמוד המערב י, אמרו שלשה הניחו כתריהן בעולם הזה וירשו העולם הבא, אלו הן יונתן בן שאול ור' אלעזר בן עזריה, וזקני בתירא, אמר ר' אילא יונתן בן (עזריאל) [שאול] אפי' נשים יודעות שדוד עתיד למלוך, ר' אלעזר תנין הוה, הא לית לך אלא כהדא דזקני בתירא דשרון גרמון מן נשיותא ומנינון נשיא.